

Reactie Schulink Participatiewet n.a.v. internetconsultatie vergroten beslissingsruimte gemeenten bij terugvordering bijstand

Wolters Kluwer¹ maakt graag gebruik van de gelegenheid om een reactie te geven op de initiatiefwet vergroten beslissingsruimte gemeenten bij terugvordering bijstand.

Voor de volledige reactie verwijzen wij naar de [opinie Verplichte terugvordering en boete of volledige beleidsvrijheid](#).

Volgens de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel is het doel het terugbrengen van de menselijke maat in het terugvorderingsbeleid. Dit houdt in dat het college per geval individueel moet beoordelen of een terugvordering en boete evenredig is. Voorkomen moet worden dat de terugvordering leidt tot een onaanvaardbare situatie voor een belanghebbende. Opmerkelijk detail daarbij is dat ook rekening moet worden gehouden met bestaande schulden.

Kan of sterker nog, moet een wijziging in de verplichting tot terugvordering en het opleggen van een boete ertoe leiden dat er (weer) sprake is van een menselijke maat? Nog los van de vraag wie bepaalt wat dan de menselijke maat is, kan dit voor de praktijk leiden tot lastige situaties. Het is een subjectief criterium dat voor iedereen anders kan zijn. Wat voor de een menselijk is, kan voor een ander onmenselijk zijn. En een subjectief criterium zal leiden tot verschillen in de uitvoering tussen gemeenten.

Daarnaast kan op grond van artikel 58 lid 7 Pw van verdere invordering (het artikel spreekt misleidend van terugvorderen) worden afgezien. Lid 7 biedt handvatten voor wanneer kan worden afgezien van terugvorderen. In die gevallen gaat het telkens om lange invorderingstrajecten. Die handvatten worden juist weggehaald door van de verplichte terugvordering een bevoegdheid te maken. Omdat er vanuit de wetgever geen handvatten zijn, zullen gemeenten hierover zelf beleid gaan voeren waardoor er verschillen kunnen optreden tussen gemeenten. Een mogelijke oplossing zou kunnen zijn om toch handvatten in de wet te bieden voor wanneer in ieder geval moet of kan worden afgezien. Denk in dit kader bijvoorbeeld aan artikel 4:94a Awb dat per 1 april 2021 zal worden geïntroduceerd.

Als artikel 58 lid 7 Pw wordt geschrapt, dan kan dit ertoe leiden dat belanghebbende slechter af is. Namelijk als een college besluit dat er, behoudens een dringende reden, nooit van invordering wordt afgezien. Dat is nu niet mogelijk, omdat een beleidsregel de toepassing van een bij wet geregelde bevoegdheid niet volledig mag uitsluiten (zie [CRvB 11-12-2020, ECLI:NL:CRvB:2020:3387 met noot](#)

---

¹ [Wolters Kluwer \(Schulink\)](#) ontwikkelt juridisch inhoudelijke content in kennissystemen voor de gemeentelijke sociale dienst, waaronder Schulink Participatiewet, waarvan ruim 90% van de Nederlandse gemeenten gebruik maakt. Zie voor meer informatie: www.schulink.nl

[van mr. Lance op den Camp in NBJ 2021-6](#)). Maar dat beleid kan wel worden gevoerd als artikel 58 lid 7 Pw wordt geschrapt.

Het doel van het wetsvoorstel is gemeenten de mogelijkheid bieden de menselijke maat te hanteren. Dit omdat gemeenten de bij de terugvordering te wegen belangen steeds moeten beoordelen, omdat terugvordering een discretionaire bevoegdheid wordt. Maar dit leidt onvermijdelijk tot (grote) verschillen tussen gemeenten.

Meer weten/ contactgegevens

Deze reactie is opgesteld door de juridische specialisten uit het team Schulinck Participatiewet, dé online kennisbank & helpdesk voor gemeenten. Zij zijn medeverantwoordelijk voor de kennisbank Schulinck Participatiewet. Daarnaast ondersteunen zij gemeenten bij de uitvoering van de Participatiewet.

Wilt u meer weten, neem gerust contact met ons op via helpdesk.participatiewet.schulinck@wolterskluwer.com of 077- 475 8018.

Meer informatie over Schulinck Participatiewet, Schulinck schuldhulpverlening, Schulinck Inburgering, Schulinck Jeugd en Schulinck Wmo kunt u vinden op www.schulinck.nl.